

Almanachok, a színtársulatok sűgőinak zsebkönyve, amelyeket, szűkös megélhetésük feljavítására állítottak össze egyes nagyobb városokban, szótzón végén. Többnyire hangzatos címet adtak ezeknek a kis műveknek, u. m.: *Játékszíni emlékkönyv*, *Játékszíni zsebkönyv*, *Magyar Theátrumi Zsebkönyvecske*, *Emlény* stb. A színészvilágban azonban csak *sűgőkönyv*-nek hívták. Az első oldalon volt az ajánlás, amelyet rendszerint minden sűgő így kezdett: »A színészet hön pártoló honfiai-

M A G Y A R
T H E A T R O M I
Z S E B - K Ö N Y V E T S K E

M E L L Y

A' NEMZETI JÁTSZÓ TÁRSASÁG ÁL-
TAL SZABAD KIR. SZÉKES-FEJÉRVÁR
VÁROSSÁBAN, AZ 1818 DIK ESZTENDŐ
MIND-SZENT HAVÁNAK 11-DIK NAPJÁ-
TÓL FOGVA ELŐ ADOTT JÁTÉK
DARABOK NEVEIT FOGLALJA
MAGÁBAN.

K É S Z Í T E T T E

J Ó S A J Á N O S

A' N. J. TÁRSASÁG SÚGÓJA.

SZÉKES-FEJÉRVÁRON,
SZÁMMER PÁL BETŪIVEL.
2 2 1 9.

nak és kecses hölgyeinek» felírással. Ezt követte a következő lelkes mondat: »Tisztelt honfiak és leányok! Nagy lelki pártolástoktól lelkesülten nyújtom kezeitekbe emlékül terhes pályám jutalmi füzetét, engedjétek kegyesen azon meggyőződéssel térni vissza óhajtott látástoktól elzárt rejtekembe, hogy ki reményét a szépért s jóért hön buzgó szivekbe helyezé, — küzdése után méltányolatot nyer.« A könyvecske tartalmazta a társulat névsorát, a repertoár-t, a vendégszereplők névsorát, egy teljes színdarabot, humoros verseket, kis epizódokat. A legrégebb ilyen almanach címe: »A budai magyar theátrum«, amely

1792-től maradt reánk. A Nemzeti Színház megnyitása évétől a 70-es évek végéig adott ki almanachot, de 1868. jan. havában az igazgatóság megtiltotta a sűgőknek a házalást. Kárpótlásul pénzüsszeget kaptak. A könyvet azontúl a színház nyugdíjintézete adta ki. A Nemzeti Muzeumban mintegy 150 darab magyar színházi almanach található. A kiválóbbak ezek: *Benkő Kálmán-féle* »Magyar színvilág« (közli az összes magyarországi színészek névsorát is, 1872-ig), *Csepreghy Lajos*, *Lenharát Ede*, *Vedress Gyula-féle* almanachok. Ez utóbbiak rendszeresen közlik a színtársulatok névsorát. 1901-ben jelent meg *Incze Henrik dr. Színészeti Almanach*-ja, 1919-ben pedig *Incze Sándor Művészeti Almanach*-ja. 1929-re a szegedi színészetéről dr. *Lugosi Döme* és *Görög Sándor* adott ki értékes almanachot.

Almási Balogh Tihamér, író. (L. Balogh Tihamér.)

Almási Erzsí, színésznő, sz. 1891. jún. 25. Zilahon. Színpadra lépett 1913. júl.

Almási Rieger Paula, színésznő, sz. 1861-ben, *Pesten*. Színpályára lépett 1880. júl. havában, *Hubay* Gusztávnál.

Almási Zsuzsanna, színésznő, sz. 1882. febr. 12-én, *Pitrován* (Sárosm.). Színpályára lépett 1909-ben.

Almássy Endre, színész, volt színiigazgató, sz. 1875. nov. 24. Marosvásárhelyen. Az orsz. színészakadémia elvégzésével első fellépte Nagyikindán, Halmay Imre társulatánál volt, 1897. máj. 1. a »Vasgyáros« címszerepében. Több éven át a pécsi színház elsőrendű tagja volt. 1908. máj. 25. »Cyrano«-ban vendégszerepelt a Nemzeti Színházban. 1909-ben átvette özv. Makó Lajosnétól a szegedi színház igazgatását, melyet lelkesedéssel, hozzáértéssel, nemes becsvágygyal vezetett a közönség teljes megalégedésére. Mindenkor elve volt: szerencsésen összeállítani a társulatot és a repertoárt, hogy az egész vonalon teljes legyen az összhang. 1920-ban megszüntette az igazgatást. 1921. ápr. 19. fellépett a Nemzeti Színházban, mint az intézet szerződött tagja, az »Árva László király« Ujlaky szerepében. Azóta ott működik. 1921-